

Pomoc blízkých v obchodě není nelegální zaměstnávání

Praha 27. 8. 2019. Podnikatelské odbory upozorňují, že při kontrolách se někdy dostávají úředníci se živnostníky do sporu, protože občasnou výpomoc manžela v malém obchodě hodnotí jako výkon nelegální práce. Ale zákon dává podle článku na serveru Podnikatel.cz v řadě případů za pravdu živnostníkům.

Z pohledu pracovního práva totiž platí, že se samostatně podnikající fyzickou osobou – OSVČ může manžel i registrovaný partner stejného pohlaví spolupracovat. Paragraf 318 zákoníku práce dokonce výkon práce v základním pracovněprávním vztahu mezi manžely a partnery vylučuje. Při kontrole inspekce práce stačí manželce nebo registrovanému partnerovi prokázat totožnost a vztah k majiteli obchodu, ve kterém vykonává práci. Jinak je to ovšem v případě, pokud je firma právnickou osobou, třeba společností s ručením omezenými, i kdyby byl manžel jediným jednatelem a společníkem. Pak by manželka musela mít se společností uzavřený pracovně právní vztah.

Manželé mohou spolupracovat bez smlouvy podle nového občanského zákoníku i při provozování rodinného závodu. Za rodinný se považuje závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním z manželů i jejich příbuzní až do třetího stupně nebo osoby s manžely sešvagřené až do druhého stupně a který je ve vlastnictví některé z těchto osob. Na osoby, které pracují pro rodinný závod, se pohlíží jako na členy rodiny zúčastněné na provozu rodinného závodu. Ke vzniku rodinného závodu se nevyžaduje žádného zvláštního úkonu jako například zakládací listiny. Rodinný závod není právnickou osobou a není nikde evidován. Podle převažujících právních názorů se jedná o právní institut akceptující výpomoc členů rodiny s podnikáním příbuzného beze smlouvy jako právem uznávané jednání, které by nemělo být hodnoceno jako výkon nelegální práce.

Radomil Bábek
Předseda výboru Podnikatelských odborů